

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

- Lappajärven kunnan
vuosiraportti 2024

SISÄLTÖ

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen taustaa (TP ja AK)
- Kunnan hyvinvointisuunnitelman ja kuntastrategian 2025-2028 aikataulutus UUSI - valmis
- Lappajärven kunnan avainluvut (PH)
- Meidän HYTE-kerroin + TEAviisarin kertomaa
 - Indikaattoritaulukot
- Hyte-tavoitteet toimenpiteittäin
- Keskeisimmät nostot osastoittain KAIKKI
- Kuntastrategian hyvinvointilinjaukset ja arvio niiden osuudesta uudessa kuntastrategiassa KAIKKI
- Johtopäätökset KAIKKI
- Käsittely

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TAUSTAA

Lappajärveläisten hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaa laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 23.10.2023 § 47. Samalla se hyväksyttiin osaksi toiminnan ja talouden strategista suunnittelua.

Kunnan hyvinvointisuunnitelman taustalla on vahvasti Etelä-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 sekä Lasten ja nuorten maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma, jossa kunta on huomioitu toimenpideosiossa.

Etelä-Pohjanmaan alueen kolme keskeistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistettä ovat:

- 1. Työ- ja toimintakyky**
- 2. Hyvinvoiva arki**
- 3. Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi**

Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain (Terveystieteidenhuoltolaki 12§). Vuosittaisessa raportoinnissa käytetään viimeisimpiä saatavilla olevia indikaattoritietoja; kaikki tiedot eivät päivitty vuosittain tai tulokset tulevat vasta vuoden lopussa.

Kunnan hyvinvointisuunnitelman ja strategian aikatauluttaminen valtuustokautta 2025-2028 varten

Hyvinvointialue:

loppuvuosi 2024 hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman prosessisuunnitelma

Tiedonkeruu 10/2024-3/2025

Alueellisen suunnitelman hyväksyminen 10-12/2025

Lappajärven kunta:

Vuosiraportti 2024 1-3/2025

Hyvinvointikertomuksen 2022-2025 raportointi valtuustolle 5-6/2025

Uusi suunnitelma 2025-2028 valmistelu 8-12/2025 ja hyväksyminen 12/2025-2/2026

Kuntastrategia 2025-2028: aloitus syksy 2025, valmistelu 8-12/2025 ja hyväksyminen 12/2025

HUOM!

Kunnalla oltava erikseen:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelma
- Kotouttamissuunnitelma

Lappajärven kunnan avainlukuja

Keskeiset väestöä kuvaavat tunnusluvut (Lähde: Tilastokeskus)

Nimi	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Väkiluku	2 925,0	2 866,0	2 820,0	2 789,0		
Väkiluvun kokonaismuutos, henkilöä	-71,0	-59,0	-46,0	-31,0	-31,0	-11,0
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-2,4	-2,0	-1,6	-1,1		
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %	13,9	14,0	13,5	13,4		
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, %	50,3	49,5	48,9	48,4		
Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %	35,8	36,5	37,5	38,1		
Väestöllinen huoltosuhde	98,7	102,0	104,3	106,4		
Taloudellinen huoltosuhde	196,1	195,2	189,8	198,6		
Keski-ikä, molemmat sukupuolet	50,6	50,9	51,4	51,4		

Lappajärven kunnan avainlukuja

Lappajärven kunnan väestön ja eräiden keskeisten palvelujen käyttäjien määrälliset muutokset (Lähde: Tilastokeskus)

Lappajärvi ▲	0 - 14 v	15 - 64 v	65 -	Yhteensä
2020	406	1472	1047	2925
2021	400	1419	1047	2866
2022	382	1380	1058	2820
2023	374	1351	1064	2789
2024	355	1313	1075	2743
2025	348	1280	1066	2694

Lappajärven kunnan avainlukuja

Alueella työssäkäyvät, v. 2023

• Yksityinen sektori	420
• Valtio	33
• Paikallishallinto	99
• Valtioenemmistöinen Oy	0
• Yrittäjät	216

Suurimmat toimialat 2023

• Palvelut	514
• Terveys- ja sosiaalipalvelut	162
• Jalostus	151
• Koulutus	93
• Teollisuus	88

Vuosi 2023

• Alkutuotannon työpaikkojen osuus,	15,6 %
• Alueella asuvien työllisen työvoiman määrä,	973
• Alueella olevien työpaikkojen lukumäärä,	814
• Alueelle pendelöivät,	233
• Asuinkunnassa työssäkäyvät,	572
• Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvät,	362

Työttömien osuus työvoimasta

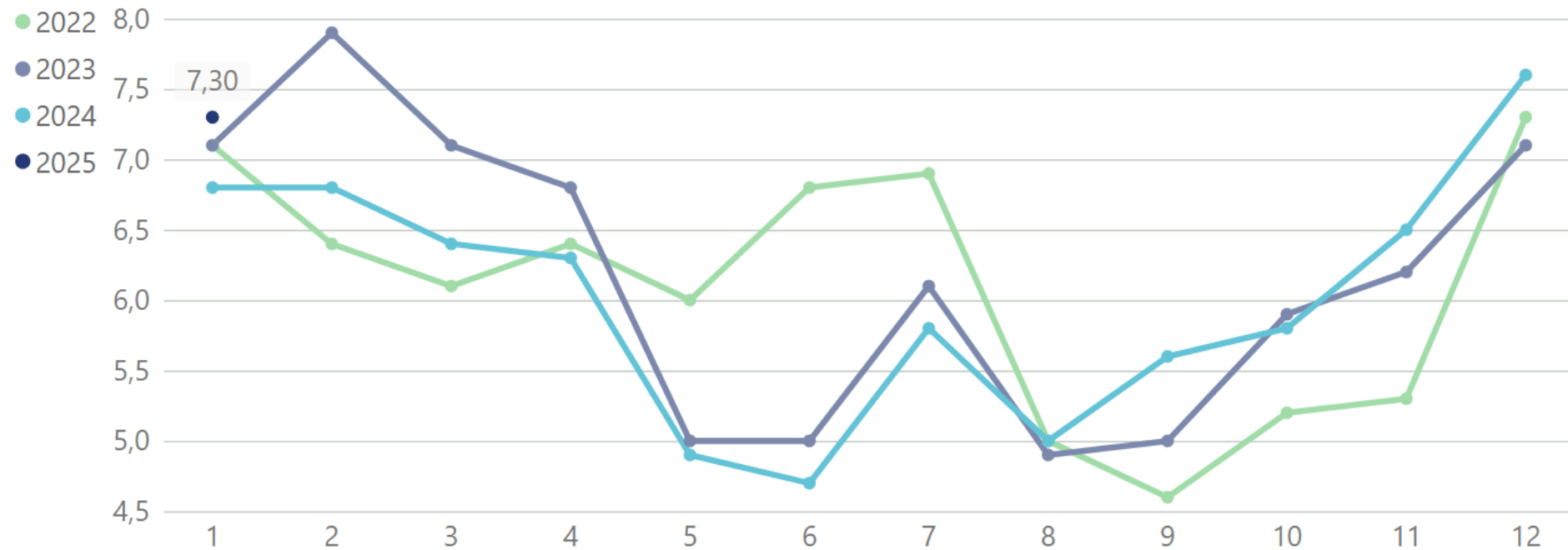
Työmarkkinat

Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain (TEM), %

Työllisyyskatsaukset

ELY

TEM

Lappajärven HYTE-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

HYTE-kerroin määräytyy kahdenlaisten mittarien perusteella:

- ❖ toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja
- ❖ tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista.

HYTE-LASKELMA

Lappajärven kunta sai vuonna 2023 HYTE-kertoimen kautta rahaa 2789 asukasta x 20,3 = 56.616,70 euroa.

Vuonna 2024 hyte-rahoitus oli 56.701 euroa

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Lappajärvi	yhteensä	19,7	20,3	17,4
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340			70	71	58
HYTE-kerroin, 1 000 euroa info ind. 5355			56,5	56,7	50,0
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) info ind. 5339			79	86	79
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) info ind. 5338			60	57	36

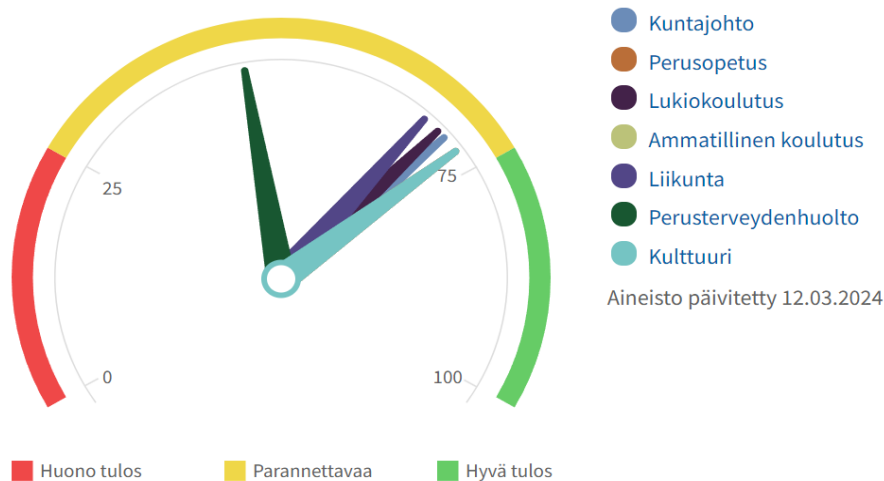
Koko maan
HYTE-kerroin 68

Mistä hyte- kertoimen lasku johtuu?

- Tulosindikaattorit (dia 12) ovat selvästi huonontuneet Lappajärvellä
 - Kaatumisia on ollut enemmän
 - Koulutuksen ulkopuolelle on jäänyt nuoria
 - Toimeentulotukea sekä työkyvyttömyyseläkettä on saanut yhä useampi

TEAviisarin kertomaa Lappajärvestä

Kaikki sektorit : Lappajärvi 2023

Pisteet	Lappajärvi	Koko maa
Kaikki sektorit	65	70
Kuntajohto	70	83
Perusopetus	72	65
Lukiokoulutus	69	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	67	72
Perusterveydenhuolto	46	70
Kulttuuri	72	71

TEAviisari osoittaa, että kaikissa kunnan osa-alueissa on parannettavaa, kun tavoitellaan hyvää tulosta. Osa-alueet eivät ole kaukana hyvän tuloksen pisterajasta 75. Perusopetus, lukiokoulutus ja kulttuuri saavat maan keskiarvoa paremmat pisteet. Perusterveydenhuoltoon, joka laskee kunnan kaikkien sektoreiden pistemäärää, kunta ei voi itse vaikuttaa muuten kuin tekemällä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Myös raportointia luottamushenkilöille on lisättävä.

Tulosindikaattorit

Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta. Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Laskennassa etsitään jokaisen tulosindikaattorin kohdalla kaikkien kuntien pienin erotus ja suurin erotus. Suurin erotus kuvaa parasta positiivista kehitystä. Kuntakohtaiset pistemäärät skaalataan edellä mainittujen minimien ja maksimien avulla. Suurimmasta erotuksesta tulee arvo, jolla tulosindikaattorista saa sata pistettä ja pienimmästä erotuksesta arvo, jolla tulosindikaattorista saa nolla pistettä. Loput pistemäärät nollan ja sadan pisteen välillä määräytyvät sen mukaan, mihin kohtaan erotusten vaihteluväliä kunnan erotus osuu. Jos jonkin indikaattorin arvo on jo tavoitetasossa, saa kunta sen osalta maksimipisteet. Skaalauksen ansiosta pistemäärät ovat vertailukelpoisia eri indikaattoreiden välillä. Lisäksi jo pienellä parannuksella kunta voi saada hyviä pistemääriä, jos muutos on hyvä kaikkien muiden kuntien tilanteeseen verrattuna.

Indikaattori	2021	2022	2023	2024
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 täyttäneillä	42	63	63	42
Kokee terveyden-tilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	49	49	46	46
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat	100	100	100	32
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-26-vuotiaat	19	55	50	26
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-26-vuotiaat	45	57	50	41
Ylipaino	35	35	31	31

Prosessi- indikaattorit

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Niiden avulla mitataan nykytilannetta. Indikaattoreita on kohtuullisen monta, jotta toimintaa voidaan tarkastella laaja-alaisesti. Indikaattorit kuvaavat edellytysten luomista vaikuttavalle ja koordinoitulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Indikaattori	2021	2022	2023	2024	Koko maa
Koulussa noudatetaan Valtion kouluruokasuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	89	89	0	–	70
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	11	11	100	–	60
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus	100	100	100	–	80
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	100	100	100	100	86
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään TA-vuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	0	0	100	100	97
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	100	100	100	100	81

Prosessi- indikaattorit

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Niiden avulla mitataan nykytilannetta. Indikaattoreita on kohtuullisen monta, jotta toimintaa voidaan tarkastella laaja-alaisesti. Indikaattorit kuvaavat edellytysten luomista vaikuttavalle ja koordinoidulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle.

Indikaattori	2021	2022	2023	2024	Koko maa
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100	100	100	100	97
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	100	100	100	100	99
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100	100	100	100	97
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseuroja ja yhdistysten yhteiskokoukseen	100	100	100	100	88
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	0	0	100	100	55
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa.	100	100	100	100	84

Prosessi- indikaattorit

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Niiden avulla mitataan nykytilannetta. Indikaattoreita on kohtuullisen monta, jotta toimintaa voidaan tarkastella laaja-alaisesti. Indikaattorit kuvaavat edellytysten luomista vaikuttavalle ja koordinoitulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Indikaattori	2021	2022	2023	2024	Koko maa
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin.	100	100	0	0*	52
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	89	89	100	–	70
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.	100	100	100	–	90

Perusopetusta ja liikuntaa koskevia kyselyjä (TEAvisari ja Kouluterveyskysely) tehdään joka toinen vuosi.

*Liikunnan viranhaltija ei ole osallistunut evatuksiin, koska kunnassa ei ole ollut projekteja tai hankkeita.

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Yleiset tavoitteet – kaikki ikäryhmät:

Tavoite	Kehittämiskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
Nostetaan hyvinvointi esille kuntastrategiassa	Hyvinvoinnin tavoitteita selkeästi esillä	Kuntastrategia 2025 tehty. Siellä nostettu hyvinvoinnin näkökulmia esiin.	Uusi kunta-strategia		
Kehitetään hyvinvoinnin mittaamista	Aikuisten ja ikäihmisten liikkumisen arviointi ja mittaaminen kyselytutkimuksin	Käyttäjämäärien tunnusluvut sekä liikkumisen arviointi kerätty eri tietokannoista. Digitaalisen tiedonkeruun menetelmän kehittäminen on käynnissä.	Vuoden 2023 ja 2024 hyvinvointiraporttiin kerätty saatavissa oleva data kattavasti		
Edistetään viihtyvyyttä ja liikkumista	Keskustan yleisilmeen kehittäminen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma + lisää reittejä	Kärnätien kiertoliittymän saneeraus. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma vuodet 2023-2024.	Ohjelma hyväksytty 2023; Kiertoliittymä saneerattu 2024		Pyöräilyreitistölle ei saatu hankerahoitusta v 2023
TEAviisariin sitoutuminen	Kunnan toiminnan kehittäminen TEAviisarin tulosten pohjalta; raportointi valiokunnissa	Hyvinvointivaliokunnassa raportoitu liikunnan TEAviisari. Muut vielä raportoimatta (huom! Joka toinen vuosi)	Hyvkv raportoi aina liikunnan, kulttuurin, perusopetuksen ja lukio-koulutuksen		Kuntajohdon TEAVIISARilla ei ole käsitelty kehkv tai kh

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Yleiset tavoitteet – kaikki ikäryhmät:

Tavoite	Kehittämiskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
HYTE-kertoimet	HYTE-kertoimet mukana kunnan kehittämisessä ja toiminnan suunnittelussa mahdollisimman laajasti ja laadukkaasti; palautuvasta hyte-rahoituksesta tehdään oma käyttösuunnitelma ja rahoitus kohdennetaan hyvinvoinnin edistämiseen	Kaikki hyte-kertoimet otettu huomioon. Viimeisimpinä tarkistettu kuntajohdon indikaattorit ja sovittu toimenpiteet.	Kyllä. Jatkuvaa seurantaa Päätettiin, että käyttösuunnitelmaa ei tehdä.		
Hyvinvointikertomuksen raportointi vuosittain	Vuosittain raportoidaan sekä tarvittaessa muutetaan tavoitteita	Vuosiraportti 2023 tehdään keväällä 2024.	Tehty		
Kulttuurihyvinvointisuunnitelma	Tehdään valtuustokaudella 2021-2025	Tekemisestä sovittu vuoden 2023 aikana.		Julkaisu 2025 + vapaa-aikastrategia	
Ennakkovaikutusten arviointi	EVAuksen käyttöönotto-suunnitelman tekeminen	Hyväksytty kv 18.1.2024.	Tehty vuoden 2023 aikana.		

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Lapset, nuoret ja lapsiperheet:

Tavoite	Kehittämiskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
Liikkumisen lisääminen	Liikkumisen nuorisotietoliikenne ja sen käyttöasteen seuranta	Pilotoitiin ja lanseerattiin yläkoulu ja toiseen asteen opiskelijoille vuonna 2023. Ensimmäinen vuosi tarjottiin etu ilmaiseksi kaikille yläkouluikäisille opiskelijoille. 2024 tarjottu 100 e/vuosi liikkumisen nuorisotietoliikenne.	2023: 47 edun käyttäjää. 2024: 8 käyttäjää		
Ylipainon estäminen ja terveydentilan kokemus paremmaksi	Osuus pienenee molemmissa kohdissa (Kouluterveys-kysely)	KTK:n tuloksia käsitelty oppilaiden kanssa ja kouluterveydenhoitaja ottaa tarvittaessa MOVE-tulokset puheeksi asiakkaan eli oppilaan kanssa. Tulokset vuodelta 2023, seuraava kouluterveyskysely keväällä 2025	8-9 lkt: kokemus oman painon sopivuudesta hiukan parantunut (nyt 35 %, koko maa 39 %)	Lukion pysynyt samana 21,7 % (kokee terveydentilan keskinkertaiseksi tai huonoksi).	8-9 lkt: 10 % noussut terveydentilan kokemus huonommaksi Lukio: ei koe painoaan sopivaksi 39 % ->44 %.

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Lapset, nuoret ja lapsiperheet:

Tavoite	Kehittä-miskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
Liikkumisen ja harrastamisen lisääntyminen	Liikutaan enemmän (KTK)	Harrastetakuun alainen toiminta: ilmainen liikkiskerho seuratoiminnan ulkopuolisiille 1-4 lk lapsille. Harrastamisen Suomen malli on ollut käytössä; paljon liikuntakerhoja. Harrastajamäärä ja kerholukumäärä	Lukio: Vähintään 1h/pv liikkuvien osuus on lisääntynyt 11 %. Myös muut liikkumisen osiot paremmat 2023 kuin 2021.	8-9 lkt: Aktiivisten liikkujien (väh. 1h/pvä) määrä on lisääntynyt, mutta edelleen noin 20% ei liiku vapaa-ajalla edes viikoittain (osuus lisääntynyt noin 3% 2021 -> 2023. 13% ei heidän osuus on kasvanut lähes 5% .	4-5 lkt:Vähintään 1h/ pvä liikkuvien määrä tippunut n. 15%: 2021 -> 2023, koko maassa määrä pysynyt samana
	Harrastetaan enemmän (KTK)	Harrastetakuun alaiset toimintamallit: Harrastamisen Suomen malli kerhot, harrastustuki vähävaraisten perheiden lapsille 2024: Perintörahan kulttuuriavustus lapsille ja nuorille	4-5 lkt: noussut 97,5 %:iin 88,1 %:sta Lukio: 96 % harrastaa, 65 % tietää asuinalueen harrastus-mahdollisuudet. HSM:n kerhoja määrä 17 (120 eri osallistujaa). Harrastetuki myönnetty 14 eri hlö / yhteensä 1488 € Kulttuuriavustusta myönnetty 1 kpl.	Harrastuspaikat liian kaukana: Lukio 65 % -> 39 % eli tulos parantunut	Harrastuspaikat liian kaukana: 8-9 lkt: 44 % -> 52 %

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Lapset, nuoret ja lapsiperheet:

Tavoite	Kehittämiskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
Vieraskielisten lasten huomioiminen	Panostetaan perusopetukseen valmistavaan opetukseen sekä S2-opetukseen	Kunnassa on lukuvuoden 2023-2024 oma valmistavan opetuksen ryhmä; aiemmin ollut 2-3 pv/vk. S2-opetusta annettu perusopetuksessa enemmän. Lv 2024-25 haettiin lisämääräraha, jotta valo-opetukselle saatiin lisää resurssia.	Toteutunut lv 2023-24.	Lisäys lv 2024-25	
Kannustaminen päihteettömyyteen (Kouluterveyskysely 2021)	Oppilaitoksissa tehtävä ehkäisevä päihdetyö	Valistusta järjestetty oppitunneilla ja tapahtumia olivat Camera Obscura (2022) sekä Punainen liitu (2023) KTK 2023: lukion ja 8.-9. tulokset selvästi parantuneet edelliseen verrattuna. Kunnan sivuille lisätty ehkäisevän päihdetyön prosessikuvaus (2024).	Toimenpiteet niin perusopetuksessa kuin lukiossakin. Ehkäisevän päihdetyön vaikuttavuus ja raportointi kuvattu.	Tavoiteltu 2. asteen ehkäisevän päihdetyön-suunnitelmaa.	

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Nuoret aikuiset ja työikäiset:

Tavoite	Kehittämiskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa	1) Elintapaohjauksen rakenteen ylläpitäminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Elintapaohjauksen palvelua järjestetty kunnan toimesta vuodesta 2022 alkaen	Yhdyspinta-sopimus Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Uusia asiakkuuksia 17 v. 2024.		
	2) Ehkäisevän päihdetyön koordinointi	Kunnassa on nimetty vastuuhenkilö sekä alueellinen koordinaatiotyöryhmä. 2024: ryhmä laajentunut Kauhavan kaupungilla ja Evijärven kunnalla	Ehkäisevän päihdetyön kuntakohtainen prosessikuvaus		
	3) Järjestöyhteistyön koordinointi	Kunnassa nimetty vastuuhenkilö sekä alueellinen työryhmä 2024: yhdistymis- ja seurafoorumi pidetty	Osallistuttu Hyva-Ep:n kokouksiin		
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat, osuus vastaavan-ikäisestä väestöstä	Osuus pienenee ja lähenee E-P:n keskiarvoa	Panostetaan ennaltaehkäisevään toimintaan, esim. etsivä nuorisotyö, työkykyä ylläpitävään toimintaan panostaminen 2023:9,9 % työkyvyttömyyseläkkeellä / E-P 7,8 %		2022: 10 %	

Hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 asetettujen tavoitteiden eteneminen

Ikäihmiset:

Tavoite	Kehittämiskohde	Toimenpiteet	Edistynyt	Edistynyt jonkin verran	Ei ole edistynyt
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	Taso pysyy yhtä hyvänä kuin arvioinnissa 2023.	Opinto-ohjaajan, koulukuraattorin sekä etsivän nuorisotyö neuvonta ja ohjaus. 4H:n järjestämät nuorten yrittäjyyttä tukevat palvelut.			
Yhdistysyhteistyö	Ikäihmisten toimintaan liittyvien yhdistysten esille tuominen ja aktivointi (esim. kumppanuuspöytä tai järjestöfoorumi)	Järvi-Pohjanmaan ikäneuvosto ja vammaisneuvosto ovat päättäneet järjestää järjestöille paikalliset tapahtumat vuoden 2024 aikana	Paikalliset tapahtumat järjestetty vuoden 2024 aikana (Alajärvi ja Lappajärvi)		
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön	Turvallinen kotiympäristö ikäihmisille Pihojen, katujen ja teiden liukkauden torjunta	Yhteistyö esim. kotihoidon kanssa, joka voi ohjeistaa turvalliseen asumisympäristöön kotoon (matot, kengät jne) Liukkauden torjunta ja liukuesteiden jakaminen yli 65-vuotiaille Neuvonta turvallisesta kotiympäristöstä	Yli 65-vuotiaiden kotipihojen aurausavustus		Keskustelu HVA:n kanssa ei ole edistynyt

Hyvinvointityö
kunnan eri
toimijoiden
toteuttamana,
esimerkkejä
toimenpiteistä 2024

Tekninen toimi

- Katujen ja teiden perusparannukset
- Puistojen ja viheralueiden kehittäminen
 - Kyrönsaaren esteetön luontopolku
 - Välijoelle saatu jatkohanke vuodelle 2025
- Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen
- Kiertoliittymän rakentaminen
- Veneluiskan uusiminen Karvalan nuorisoseuran rantaan

Hyvinvointityö
kunnan eri
toimijoiden
toteuttamana,
esimerkkejä
toimenpiteistä 2024

Yleishallinto ja elinvoima- palvelut

- Tapahtumat
 - IceWeekend-tapahtuma- Jääkaruselli tekee hyvää
- Matkailun kehittäminen
 - Visit Arctic Coast yhteistyösopimuksen aloitus Kalajoen Hiekkasärkät Oyn kanssa, sopimusta jatkettiin vuodelle 2025.
 - VAC-yritysten koulutus, sparraus ja 9 tuotekortin tekeminen kv-matkanjärjestäjille ja datahubiin
- Hanketoiminta
 - Haettu Kanavapuisto Arboretumiin jatkohanketta, jossa keskeisenä tavoitteena viihtyisyyden parantaminen. Hanke alkaa vuonna 2025
 - Maailmankuutio- esiselvityshanke aloitettu. Tavoitteena geoparkin matkailullisen ja kulttuurellisen virkistyskeskuksen luominen
 - Prosenttitaiteseen hankerahoitus julkiseen taidehankintaan esteettömälle kulttuuriluontopolulle
 - Kyrönsaari esteetön kulttuuriluontopolku hanke valmistunut.
 - Haettu Järviseudun matkailun järjestäytymishanketta Lappajärvi Invest Oylle. Hanke on alueellinen, ja kehittää erityisesti kestävää kansainvälistä matkailua. Hanke alkoi 1.3.2025.

Hyvinvointityö kunnan eri toimijoiden toteuttamana, esimerkkejä toimenpiteistä 2024

Sivistystoimi

- **Perusopetus:** kehittämiskohteina lukuvuodelle 2024-25 osallisuuden kehittäminen, mielen hyvinvointi ja kiusaamisen vastainen toiminta. Kehittämiskohteiden valintaan vaikutti mm. kouluterveyskyselyn tulokset.
- Syksyn 2024 aikana valmisteltiin käyttöön otettavaksi uusi koulupoissaolojen seuraamismalli, jonka tavoitteena on selkeyttää ja yhdenmukaistaa toimintaa.
- Länsirannan koulu oli toiminnassa vielä kevään 2024 ja syksystä 2024 alkaen perusopetus on keskitetty kokonaisuudessaan Yhteiskoululle.
- Valmistava opetus on ollut kaksipäiväisenä toimintona ja resurssia nostettiin syksyllä 2024 neljäksi päiväksi.
- Syyslukukaudella 2024 yhteiskoululla on alkanut lukumummit ja -vaarit toiminta yhteistyössä MLL:n kanssa.
- Syksyllä 2024 Yhteiskoulun oppilaista luokat 5. ja 8. osallistuivat valtakunnallisiin MOVE-testeihin.
- **Lukiokoulutus:** Geolukio aloitti yhteisen Järviseudun urheilulinjan tarjoamisen
- **Hanketoiminta:**
 - Koulunuorisotyöntekijän ensimmäinen toimintakausi oli vuosi 2024. Hanke jatkuu vuoden 2025.
 - Harrastamisen Suomen mallin kerhorahoituksella on saatu toteutettua laajasti kerhotoimintaa erityisesti luokilla 0-6.
 - Lukio mukana kuuden lukion yhteisessä Lukioiden oppimisen tuen -hankkeessa

Hyvinvointityö kunnan eri toimijoiden toteuttamana, esimerkkejä toimenpiteistä 2024

Kirjasto

- Kirjasto on luonut lukukoiraverkostoa ja vakiinnuttamassa lukukoiratoiminnan yhdeksi perustapahtumaksi.
- Kirjastolla on järjestetty useampia aikuisille suunnattuja kirjavierailuja.
- Lapsille on toteutettu satutunteja.
- Lukutaitoa on pyritty edistämään tarjoamalla lukudiplomeja ja niihin liittyviä lukusuosituksia niin aikuisille kuin lapsillekin.
- Kirjasto on järjestänyt kuntalaisten nähtäville kuukausittain vaihtuvia taidenäyttelyitä ja niihin liittyviä näyttelyavajaisia.
- Kuntalaisille on otettu käyttöön ilmaiseen vaihdantaan perustuva lankojen vaihtokori.

Hyvinvointityö
kunnan eri
toimijoiden
toteuttamana,
esimerkkejä
toimenpiteistä 2024

Vapaa-aika:
keskeiset
toimenpiteet

- *Www-sivuille kuvattu “palvelukuvausnäkymänä” Kaikukortti, Kulttuuri kaveri –toiminta, yhdistys- ja seurafoorumi, harrastamisen kynnystä madaltava harrastetakuu –toiminta sekä ehkäisevä päihdetyön koordinaatio*
- *Kuntosalin käyttäjäpalautteen, käytön tunnuslukujen sekä toiminnallisuuden jatkokehittämisen arvioinnin perusteella investointimääräraha kuntosalitoiminnan jatkokehittämiseksi vuoden 2025 talousarvioon*
- *Elintapaohjausryhmätoiminnan aloittaminen yli 63-vuotiaille sekä yleisen kaikille ikäryhmille avoimen elintapaohjausryhmätoiminnan vakiinnuttamissuunnitelma vuodelta 2025 alkaen*
- *Nuorten osallistaminen päätöksen tekoon: Nuorisofoorumin uudet jäsenet Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueelliseen nuorisovaltuustoon ja Lappajärven kunnan hyvinvointivaliokuntaan sekä osallistavabudjetoinnin toteuttaminen*
- *Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman kehittämiskysely: opetushenkilöstö, nuoret sekä huoltajat*
- *Kohdennettujen liikkumisryhmien järjestäminen lapsille ja nuorille (ei organisoidussa liikuntatoiminnassa olevat lapset)*
- *Yli 63-vuotiaiden joka viikkoisen hyvinvointitoiminnan järjestäminen Lappis-Areenalla ja kuntosalilla - mahdollisuudet maksuttomaan kuntosaliin sekä jumppatuokioihin (1 kpl soveltavan liikunnan ryhmä ja 1 kpl yleinen voimistelu)*
- *Maksuttomien liikuntatilojen tarjoaminen soveltavan liikunnan ryhmätoimintaan*
- *Ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta muodostettu prosessikuvaus tiedon ja tarpeen, koordinaation sekä vaikuttavuuden arvioinnin kokonaisuudesta - uusi koordinaatio –malli otetaan käyttöön vuodesta 2025 alkaen*
- *PTV-palvelukuvauksia on aloitettu kirjaamaan liikutapalveluiden sekä kulttuuripalveluiden osalta*
- *4H:n Nuorten Akatemian Mahis-ryhmä + nuorten työllistäminen*
 - *Kunnan tuki aloittaville 4H-yrittäjille*

Hyvinvointityö kunnan
eri toimijoiden
toteuttamana,
esimerkkejä
toimenpiteistä 2024

Vapaa-aika:
Keskeisiä
tunnuslukuja

Varauspohjaisten liikuntapaikkojen käyttö ja käyntitiedot		2023	2024
Kuntosali	Perhekäyttöoikeus 12 kk	98	105
	Perhekäyttöoikeus 6 kk		5
	Perhekäyttöoikeus kk/pv	60	127
	Käyntikerrat / v	5 400	6 600
Liikuntahalli Lappis-Areena	Tilat varattuna t/v	4440	4635
	Yksittäisvarausten määrä / kpl	180	285
	Käyntikerrat / v	38 000	39 600
Judotatami	Tila varattuna t/v	252	252
Painimoski	Tila varattuna t/v	207	144
Itäkylän liikuntasali	Tilat varattuna t/v		407,5
	Yksittäisvarausten määrä / kpl		
	Käyntikerrat / v		
Jalkapallokenttä	Varaukset t/v (1.5 - 30.9)	191	245
Pesäpallokenttä	Varaukset t/v (1.5 - 30.9)	142	310,5
Yleisurheilukenttä	Varaukset t/v (1.5 - 30.9)	175	128
Tenniskentät	Varaukset t/v (1.5 - 30.9)	436	471
iWall	Pelimäärä t/v	379	615
	Pelimäärät (kerrat)	21348	31880
Liikuntapaikat	Lukumäärä / kpl	63	65

Käyttäjämäärien tunnuslukujen keräyksessä hyödynnetty eri tietokannoista seuraavasti: Kuntosalipalvelut avainlukijatunniste (Abloy Entry-tietokanta), liikuntahalli, tenniskentät, jalkapallokenttä, pesäpallokenttä ja yleisurheilukenttä varausjärjestelmä (Timple-tietokanta), elintapaohjaus (Webropol), iWall pelimäärät (CSE-tietokanta), Liikuntapaikat (LIPAS-tietokanta), Nuorisotilat (NuoDo), kertamaksukävijöiden seuranta (Paytrail-tietokanta), yhdistysten harrastajamäärät (Webropol) sekä sidosryhmien harrastajamäärät (toimijoiden omat tietokannat)

Hyvinvointityö kunnan
eri toimijoiden
toteuttamana,
esimerkkejä
toimenpiteistä 2024

Vapaa-aika:
Keskeisiä
tunnuslukuja

Muu kunnan järjestämä hyvinvointia ja yhdenvertaista osallisuutta lisäävä toiminta		2023	2024
Nuorisotilat	Käyntikerrat / v	2750	2206
	Tilojen aukiolo t/v	385	385
Etsivä nuorisotyö	Asiakkuudet	14	22
Harrastamisen suomenmalli -kerhot	Kerhojen lukumäärä		17
	Osallistujamäärä / eri hlö		120
Liikkiskerho -toiminta	Viikoittain osallistuvat / hlö	15	22
Liikkumisen nuorisoseteli	Asiakasmäärä / hlö	47	8
Kohdennettu elintapaohjaus	Asiakasmäärä / hlö	4	4
Ryhmä elintapaohjaus	Asiakasmäärä / hlö	0	17
Eläkeläisten hyvinvointi -toiminta	Viikoittain osallistuvat / hlö	60	55
Kaikukortti	Myönnettyt kortit / hlö	30	13
Vähävaraisten perheiden harrastetuki	Myönnettyt avustukset / hlö		14
Kulttuurikaveri	Kulttuuri kaverit / hlö		4

Käyttäjämäärien tunnuslukujen keräyksessä hyödynnetty eri tietokannoista seuraavasti: Kuntosalipalvelut avainlukijatunniste (Abloy Entry-tietokanta), liikuntahalli, tenniskentät, jalkapallokenttä, pesäpallokenttä ja yleisurheilukenttä varausjärjestelmä (Timple-tietokanta), elintapaohjaus (Webropol), iWall pelimäärät (CSE-tietokanta), Liikuntapaikat (LIPAS-tietokanta), Nuorisotilat (NuoDo), kertamaksukävijöiden seuranta (Paytrail-tietokanta), yhdistysten harrastajamäärät (Webropol) sekä sidosryhmien harrastajamäärät (toimijoiden omat tietokannat)

Hyvinvointityö kunnan
eri toimijoiden
toteuttamana,
esimerkkejä
toimenpiteistä 2024

Yhteistyö-
tahojen
toiminta
tunnuslukuina

Organisoidun sidosryhmätoiminnan		2023	2024
Yhdistysavustukset	Liikuntayhdistykset	26 000 €	23 250 €
	Nuorisoyhdistykset	14 500 €	13 000 €
	Kulttuuriyhdistykset sekä muut tahot	25 750 €	22 000 €
	Yhteensä	66 250 €	58 250 €
Avustettavat liikuntayhdistykset		Lukumäärä	10
Liikuntayhdistysten jäsenoiminta		Jäsenmäärä yhteensä	506
Liikuntayhdistysten jäsenoiminta		Alle 18-vuotiaita	249
Tytöt 0-6 v		viikoittain osallistuvat / hlö	52
Tytöt 7-9 v		viikoittain osallistuvat / hlö	48
Tytöt 10-12 v		viikoittain osallistuvat / hlö	62
Tytöt 13-15 v		viikoittain osallistuvat / hlö	29
Tytöt 16-18 v		viikoittain osallistuvat / hlö	14
Pojat 0-6 v		viikoittain osallistuvat / hlö	46
Pojat 7-9 v		viikoittain osallistuvat / hlö	42
Pojat 10-12 v		viikoittain osallistuvat / hlö	49
Pojat 13-15 v		viikoittain osallistuvat / hlö	49
Pojat 16-18 v		viikoittain osallistuvat / hlö	11
Naiset yli 18 v		viikoittain osallistuvat / hlö	45
Miehet yli 18 v		viikoittain osallistuvat / hlö	80
Valmentajat / ohjaajat		viikoittain osallistuvat / hlö	54
Avustettavat nuorisoyhdistykset		Lukumäärä	5
Nuorisoyhdistysten jäsenoiminta		Jäsenmäärä yhteensä	294
Nuorisoyhdistysten jäsenoiminta		Alle 18-vuotiaita	169
Avustettavat kulttuuriyhdistykset ja tahot		Lukumäärä	9
Lappajärven kesäteatterin tapahtumatoiminta		Tapahtumien kävijämäärä / hlö	6 500
			5 500
Vapaan sivistystyö ja muut sidosryhmätoiminnot			
Kansalaisopiston taiteenperusopetus (teatteri)		Hlö	19
Musiikkiopiston taiteenperusopetus (musiikki)		Hlö	80
Kansalaisopisto liikuntakurssit - naiset		Hlö	511
Kansalaisopisto liikuntakurssit - miehet		Hlö	125
Kansalaisopisto muut kurssitoiminta - naiset		Hlö	621
Kansalaisopisto muut kurssitoiminta - miehet		Hlö	292
Kansalaisopisto eläkeikäisten kurssitoiminta - naiset		Hlö	130
Kansalaisopisto eläkeikäisten kurssitoiminta - miehet		Hlö	22
Aijjoos-toiminta - naiset yli 63 v		Hlö	117
Aijjoos-toiminta - miehet yli 63 v		Hlö	51

Esimerkkejä toimenpiteistä henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi vuonna 2024

- Kunnanviraston henkilöstön työhyvinvointipäivä Kuortaneella
- Työntekijöiden yhteisen Sharepointin valmistelu aloitettu; yhdessä paikassa tarvittavat ohjeet ja toimenpideohjelmat jne.
- Kehityskeskustelut kouluilla vuorovuosin yksilö- tai ryhmäkeskusteluina; lv 2024-2025 vuorossa yksilökeskustelut; yleishallinnossa käyty yksilökeskustelut
- Johtoryhmän työnohjaus vuonna 2024
- Polkupyöräetu alkanut vuonna 2024 (5 käyttäjää)
- Jokavuotiset: E-passi, liikuntavuoro Lappis-areenassa, Golf-etu ja tyky-tapahtumat

Lappajärven kunnan kuntastrategia

VISIO

Hyvän elämän ja elämysten paikka
Euroopan suurimman
kraatterinjärven rannalla

MISSIO

Lappajärvi näkyväksi tarinoiden, erityislaatu
isen järven ja arktisen luonnon avulla. Luod
aan jokaista lappajärveläistä kunnioittava p
alveluiden kokonaisuus.

ARVOT

Rohkea-Näkyvä-Elävä

KÄRKIKEHITYSKOhteet

Elämää palveleva kunta
Kehittyvä matkailukunta
Yrittäjyyttä tukeva kunta
Kestävä kunta

Lappajärven kunnan kuntastrategia

Hyvinvointiin liittyvät
linjaukset ja niiden arviointi
uutta kuntastrategiaa varten

- **Asumisympäristön viihtyisyys ja turvallisuus**
 - Pyöräilyn ja kävelyn edistämishjelma investointilistalle
- Arviointi: uudet toimenpiteet (esim. laadukkaat ulkoilureitit, hankeavusten uudelleen haku)
- **Ympäri vuotiset harrastusmahdollisuudet**
 - Kehitetään uuden liikuntahallin ja sen ympäristön harrastusmahdollisuuksia
 - Selvitellään ympärivuotisia harrastusmahdollisuuksia ja uusia toimintamuotoja
 - Luontoliikkumisen harrastemahdollisuuksien kehittäminen
- Arviointi: Luontoliikkumista nostetaan vahvemmin esille - esim. Geokohteiden saavutettavuus; muut normaalia kehittävää toimintaa
- **Palveleva ja osallistava**, erityisesti
 - Ennakkovaikutusten arviointi ja menetelmien käyttöönotto
- Arviointi: Osallisuuteen panostettava enemmän; huomioitava myös henkilöstö
- **Aktivointi ja hyvinvoinnin tukeminen**
 - Valtakunnallisten liikkumista ja aktiivisuutta edistävien hankkeiden ja kampanjoiden hyödyntäminen huomioiden eri-ikäiset asiakasryhmät
 - Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspintapalveluiden kehittäminen ja laadun parantaminen huomioiden eri-ikäiset asiakasryhmät
- Arviointi: tarvitaanko hankkeiden ja kampanjoiden mainintaa kuntastrategiatasolla, riittääkö talousarviovuositasolla? Millaiset tavoitteet strategiaan aktivoinnista ja hyvinvoinnin tukemisesta?

Lappajärven kunnan kuntastrategia

Hyvinvointiin liittyvät
linjaukset ja niiden arviointi
uutta kuntastrategiaa varten

- **Yhteisöllisyyden tukeminen**, erityisesti
 - 3. sektorin yhteistyö sekä toiminta-avustukset
- Arviointi: olleet strategiassa joka vuosi, pois tai tilalle jotain uutta; tavoitteet voisi siirtää osallisuuden alle
- **Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen**
 - Yksilölliset kotoutumissuunnitelmat
 - Kotouttamiskoulutus
 - Kunta panostaa valmistavaan opetukseen ja suomen kielen opetukseen peruskouluikäisille
- Arviointi: toteutuneet strategiassa; uudet kehittämiskohteet?
- **Nykälänniemi-
Halkosaari alueen kehittäminen** kraatterinjärven seudun keskuksena, erityisesti virkistysalueena
- Arviointi: on edelleen vahvasti mukana, miten tarkkaan määritellään kuntastrategiassa?
- **Kulttuuriperimän esille tuominen**
 - Kulttuurisen ja sosiaalisesti kestävä kehityksen lisääminen
- Arviointi: Miten arvioidaan; konkreettiset tavoitteet?

KAIKENIKÄSET - YLEISET TAVOITTEET

- Lappajärven hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat edelleen pysyneet ajankohtaisina.
- TEAvisarin raportoinnissa on edistytty, mutta edelleen tietoa tulee välittää enemmän luottamushenkilöille.
 - Erityisesti kuntajohdon osuus
- Tehdään erikseen nostot uutta hyvinvointisuunnitelmaa 2025-2028 varten (erillinen dia)

NUORET AIKUISET JA TYÖIKÄISET

- Hyvinvointityön kehittämisen painopisteissä huomioidaan ehkäiseviä toimenpiteitä 17-24-vuotiaiden koulutuksen ulkopuolelle jäämisen ehkäisemiseksi (indikoi 25-26-vuotiaiden pitkäaikaista toimeentulotukea sekä työkyvyttömyys eläkettä saaneiden määrä) - indikaattoreiden kehitys on ollut negatiivinen viimeiden kahden vuoden aikana Lappajärvellä:
 - Tavoitteita hyvinvointisuunnitelmaan 2025-2028
 - Ennaltaehkäisevän toiminnan ja verkostotyön kehittäminen jo toisenasteen opintojen ja jatko-opintojen nivelvaiheessa
 - Etsivän nuorisotyön merkitystä hyvinvointisuunnittelussa korostettava
 - Jatkossa vuosikertomuksessa raportoidaan etsivään nuorisotyöhön liittyen tilastoja, jotka ennakoivat kehittämistarpeiden ja varhaisen tuen ohjaamista; asiakasohjautuminen, tukimuotojen tarve ja palveluihinohjaus (kouluttautuminen, työttömyys, terveys ja hyvinvointi) sekä asiakkuuksien kesto

LAPSET JA NUORET

- Kouluterveyskyselyt tehdään keväällä 2025, minkä jälkeen voidaan arvioida paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia.
- Harrastamisen lisäämisen mahdollistamiseksi on tehty toimenpiteitä - mitä voimme vielä tehdä?
 - Lisätä viestintää perheille harrastetakuun alaisista palveluista (kynnyksen madaltaminen)
- Lasten ja nuorten fyysisen aktiivisuuden, Move!-tulosten ja ylipainon kehitys on syytä huomioida hyvinvointisuunnittelussa:
 - Kehittämisessä huomioidaan yhä enemmän terveyden kannalta liian vähän liikkuvat (liikkumisen polarisoituminen)
 - Hyödynnetään vielä paremmin tietoperusteisuutta toiminnan kehittämisessä
 - Lasten ja nuorten aktiivisuuden huomioiminen vapaa-aikastrategiassa (liikkumisohjelma/hyvinvointiohjelma)
 - Liikunnallisuuden kehittämistä tukevat hankkeiden kehittäminen (Suomi liikkeelle -ohjelma)
- Maahanmuuttaja taustaisten lasten määrä lisääntyy koko ajan kunnassa; pohdittava heidän ja heidän perheidensä integroimista kuntaan.

IKÄIHMISET

- Ikäihmisten palvelujen kehittäminen jatkuu yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.
- Hyva-Ep:n kanssa selvitettävä, mitä tietoja kunta voi saada heiltä ikäihmisten hyvinvoinnista.
- Uuden hyvinvointisuunnitelman liitteeksi tulee tehdä ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma
 - Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

KEHITTÄMISKOHTEET vuodelta 2023 ja niiden toteutuminen 2024:

- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
 - Oheinen tavoite ei ole toteutunut koko kaikkien hallintokuntien kohdalla.
 - Jatkossa talousarvion laatimisen yhteydessä eri hallintokunnat hyödyntävät konkreettisia talousarviotavoitteita hyvinvoinnin kehittämiseen vuosiraporttiin sekä laajaan hyvinvointisuunnitteluun perustuen.
- Väestön hyvinvoinnin raportointi luottamushenkilöille ja johtoryhmälle.
 - Kuntamaisema mahdollistanut; erilaiset tulokset ja raportit käyty läpi joryssa sekä valiokunnissa.
- Liikkumiseen kannustaminen esimerkiksi matalan kynnyksen tapahtumilla ja kampanjoilla.
 - Harrastamisen lisäämisen ja liikuntakasvatuksen lisäämisen tueksi tarvitaan vaikuttavia menetelmiä ja näitä on toteutettu mm. harrastetakuun alaisten toimenpiteiden (lapset ja nuoret) sekä elintapaohjauksen ryhmätoiminnan (työikäiset ja eläkeläiset) kautta – nämä ovat vakiintuneita palveluvalintoja, joilla uskotaan olevan hyvinvointia tukevia vaikutuksia.

SUMMA SUMMARUM:

- Tarkistetaan mille TEAviisarin osa-alueille voidaan tehdä toimenpiteitä ja päätetään toimenpiteet.
 - Toimenpiteitä tehty yleishallinnossa ja sivistystoimessa
- Mielen hyvinvoinnin nostaminen enemmän kehittämiskohteisiin kaikille ryhmille
 - Painopistevalinta uudessa hyvinvointisuunnitelmassa 2025-2028
- Kunnan hyvinvointityössä on edistytty monilla alueilla, mutta jatkuvaa arviointia ja mukauttamista tarvitaan. Kunnanstrategian mukaiset toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi ovat integroituneet osaksi kunnan toimintaa. Strategisten tavoitteiden päivitys ja tarkistus tehdään vuosittain osana jatkuvaa kehitystyötä.
- Hyte-kerroin on syytä saada nousemaan vuoden 2024 notkahduksen jälkeen - tosin tulosindikaattoreihin on vaikeampi vaikuttaa kuin prosessi-indikaattoreihin
- Hyvinvoinnin kehittämiseksi luodaan Power BI näkymä Kuntamaisema –palveluun tehostamaan ja laaduntamaan hyvinvointisuunnittelua ja –johtamista – suunnittelu ja raportointi.

Uuteen hyvinvointisuunnitelmaan nostetaan seuraavia teemoja

- Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn
- Kouluikäisten fyysisen aktiivisuuden lisääminen
- Mielen hyvinvointi
- Luonnon virkistyskäytön ja luontoliikkumisen mahdollisuuksien lisääminen
- Yhteistyön kehittäminen kunnan ja hyvinvointialueen välillä hyvinvoinnin kehittämisessä
- Kunnallisen hyte-työn prosessien kehittäminen (TEA-viisari ja HYTE-kerroin mekanismit)
- Hyvinvoinnin vuosiraportoinnin ja suunnittelun kehittäminen Kuntamaisema -palvelun avulla (tietoperusteinen johtaminen)

LADDA

HYVINVOINNIN VUOSIRAPORTIN KÄSITTELY

Kehitysvaliokunta xx.4.2025 § xx

Hyvinvointivaliokunta 16.4.2025 § xx

Tekninen valiokunta xx.4.2025 § xx

Kunnanhallitus xx.4.2025 § xx

Kunnanvaltuusto xx.x.2025 § xx

Vuosiraportista on vastannut kunnan HYTE-työryhmä hyvinvoinnin toimialueen johdolla.